

Tymczasowa procedura Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie postępowania ze zwierzętami towarzyszącymi uchodźcom wjeżdżającym z Ukrainy do UE przez polską granicę zewnętrzną w trakcie trwania konfliktu militarnego.

1. Cel wytycznych:

- ustanowienie systemu minimalizującego ryzyko wwozu zwierząt stanowiących potencjalne zagrożenie przeniesienia chorób zakaźnych, w szczególności wirusa wścieklizny na ludzi i zwierzęta w sytuacji napływu osób opuszczających terytorium Ukrainy z powodu działań militarnych i posiadających zwierzęta towarzyszące,
- zminimalizowanie przestoju na przejściach granicznych i usprawnienie przemieszczania osób przez granicę zewnętrzną UE.

Instytucje odpowiedzialne: Inspekcja Weterynaryjna (IW), Krajowa Administracja Skarbowa (KAS).

2. Opis sytuacji.

W sytuacji masowego przemieszczania się osób z terenu Ukrainy do UE możemy mieć do czynienia z **trzema grupami osób podróżujących** ze zwierzętami towarzyszącymi:

- obywatele UE,
- obywatele Ukrainy,
- obywatele innych państw trzecich.

Zwierzęta towarzyszące mogą należeć do różnych gatunków, określonych w rozporządzeniu (UE) 2013/576:

- A. zwierzę należące do gatunku: psy (*Canis lupus familiaris*), koty (*Felis silvestris catus*), fretki (*Mustela putorius furo*);
- B. bezkręgowce (z wyjątkiem pszczoł i trzmieli objętych art. 8 [dyrektywy 92/65/EWG](#) oraz mięczaków i skorupiaków, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. e, ppkt (ii) i (iii) [dyrektywy 2006/88/WE](#));
- C. ozdobne zwierzęta wodne określone w art. 3 lit. k) dyrektywy 2006/88/WE i wyłączone z zakresu stosowania tej dyrektywy na mocy jej art. 2 ust. 1 lit. a;
- D. płazy;
- E. gady;
- F. ptaki: przedstawiciele gatunków ptaków innych niż te, o których mowa w art. 2 [dyrektywy 2009/158/WE](#) (drób);
- G. ssaki: gryzonie i króliki inne niż przeznaczone do produkcji żywności.

2.1. Zwierzęta z gatunków psy (*Canis lupus familiaris*), koty (*Felis silvestris catus*), fretki (*Mustela putorius furo*)

Zwierzęta ww. gatunków przemieszczane do państw członkowskich UE zgodnie ze standardową procedurą mogą towarzyszyć podróżującym **w sytuacji spełnienia wszystkich wymagań UE**, tj.:

- zwierzę zostało prawidłowo oznakowane za pomocą mikrochipa,
- zwierzę zostało zaszczepione przeciwko wściekliznie i szczepienie jest nadal ważne (<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/szczepienie-na-wscieklizne>),

- zwierzę posiada aktualny wynik badania serologicznego w kierunku oznaczenia miana przeciwciał przeciwko wścieklźnie (<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/badanie-poziomu-przeciwcial>),

- zwierzę jest zaopatrzone w ważny paszport wydany w jednym z państw członkowskich UE (<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/dokumenty-identyfikacyjne>) lub w świadectwo zdrowia zgodne ze wzorem określonym w prawie UE (<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/swiadectwo-zdrowia>).

W sytuacji nadzwyczajnej w związku z konfliktem zbrojnym, zwierzęta ww. gatunków towarzyszące ich posiadaczom przekraczającym granicę polsko – ukraińską mogą zostać wprowadzone na terytorium Polski **pomimo niespełnienia jednego lub więcej ww. wymogów.**

2.2. Odstępstwa od standardowych wymagań dla psów, kotów i fretek z uwagi na sytuację nadzwyczajną na terytorium Ukrainy i postępowanie w sytuacji niespełnienia wymogów.

Zwierzęta przemieszczane w czasie trwania konfliktu militarnego nie muszą być zaopatrzone w wynik badania serologicznego w kierunku oznaczenia miana przeciwciał przeciwko wścieklźnie

W celu ustalenia statusu zdrowotnego zwierzęcia towarzyszącego uchodźcy i objęcia tego zwierzęcia stosownym nadzorem, osoba przekraczająca granicę ze zwierzęciem **nie spełniającym jednego lub więcej wymagań przywozowych zobowiązana jest do wypełnienia wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury. PLW właściwy terytorialnie dla miejsca przekroczenia granicy wystawia pozwolenie stanowiące załącznik nr 2 do procedury. Czynności związane z oznakowaniem zwierzęcia mikrochipem oraz wykonaniem szczepienia przeciwko wścieklizny powinny zostać przeprowadzone w miejscu przekroczenia granicy, a informacja o oznakowaniu i zaszczepieniu wpisana do pozwolenia.**

W przypadku przekroczenia granicy bez uzyskania ww. pozwolenia z powodu niezaszczepienia i niezaczipowania zwierzęcia, należy zgłosić się do punktu wskazanego przez właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii (aktualny, szczegółowy wykaz miejsc, gdzie można bezpłatnie zaszczepić i zaczipować zwierzęta towarzyszące uchodźcą z Ukrainy dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii pod linkiem: <https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/informacje-dla-podroznych-z-ukrainy-nie-posiadajacych-kompletu-dokumentow-weterynaryjnych>). We wskazanym miejscu (link powyżej), po wypełnieniu wniosku (zał. 1) zwierzę zostanie oznakowane i zaszczepione przeciwko wściekliznie, a następnie zostanie wydane pozwolenie (zał. 2) przez powiatowego lekarza weterynarii lub lekarza weterynarii wolnej praktyki pracującego w ramach Zakładu Leczniczego dla Zwierząt. Pozwolenie będzie wydane w formie papierowej lub elektronicznej (możliwe wysłanie skanu pozwolenia na adres e-mail osoby składającej wniosek).

Koszty związane z ww. czynnościami są pokrywane z budżetu państwa.

Mając na uwadze, że czynności w zakresie oznakowania zwierzęcia oraz zaszczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są na terytorium RP, odstępuje się od wykonywania badania serologicznego w kierunku oznaczenia poziomu przeciwciał przeciwko wściekliznie. Ze środków budżetu państwa nie mogą być pokrywane koszty wystawiania paszportów. Jeżeli paszport lub wynik badania miareczkowania będą niezbędne przy dalszym przemieszczeniu, powinny zostać zapewnione przez posiadacza zwierzęcia.

2.3. Postępowanie ze zwierzętami poniżej 12 tygodnia życia

Zwierzęta z gatunków wymienionych w pkt 2 A:

- do 8 tygodnia życia nie jest wymagane oznakowanie oraz szczepienie przeciwko wściekliznie zwierząt. W takim przypadku należy uzyskać tylko pozwolenie na przemieszczenie zwierzęcia towarzyszącego.

Dokończenie czynności związanych z oznakowaniem i wykonaniem szczepienia przeciwko wściekliźnie powinno nastąpić w późniejszym terminie po ukończeniu przez zwierzę 8 tyg. życia;

- od 8 do 12 tygodnia życia jak w pkt 2.2 i 2.3.

2.4. Postępowanie ze zwierzętami wprowadzonymi nielegalnie (w przypadku wykrycia nielegalnego przekroczenia granicy przez właściciela lub opiekuna zwierzęcia)

Organ, który ujawnił nielegalne przekroczenie granicy, w przypadku wykrycia posiadania przez osobę zatrzymaną zwierzęcia lub zwierząt, powiadamia o tym właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii, który podejmuje decyzje o dalszym postępowaniu ze zwierzęciem (umieszczenie w schronisku lub azylu dla zwierząt/w ostateczności eutanazja).

3. Pozostałe gatunki zwierząt przemieszczanych jako towarzyszące (gryzonie, króliki, płazy, gady, ozdobne zwierzęta wodne, bezkręgowce)

Z uwagi na brak zagrożenia związanego z potencjalnym przeniesieniem chorób zakaźnych niebezpiecznych dla ludzi lub zwierząt, w tym wirusa wścieklizny, wprowadza się czasowe zwolnienie z obowiązku posiadania pozwolenia Głównego Lekarza Weterynarii na wwóz. Jeśli będą jakieś gatunki objęte ograniczeniami z uwagi na Konwencję Waszyngtońską CITES bez wymaganych zezwoleń- decyzję podejmuje Krajowa Administracja Skarbowa.